

Stenungsunds kommun

kommun@stenungsund.se

Beslut för gymnasiesärskola efter tillsyn i Nösning gymnasiet särskola i Stenungsunds kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stenungsunds kommun att senast den **31 augusti 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Arbetsplatsförlagt lärande

Skolinspektionen konstaterar att Stenungsunds kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleverna på nationella och specialutformade program får arbetsplatsförlagt lärande i den omfattning de har rätt till, under ledning av handledare, som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig. (19 kap. 10 och 18 §§ skollagen; 4 kap. 12, 14 §§ gymnasieförordningen)

Åtgärder

- Rektorn ska fatta beslut om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Stenungsunds kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektor ska se till att elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Stenungsunds kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgys 13, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska, utifrån en analys av vad som framkommer i resultatuppföljning, besluta om och genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumentera dessa.

Bedömning

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Stenungsunds kommun under hösten 2017. Nösnergymnasiets särskola, gymnasiesärskola besöktes av Skolinspektionen den 13 december 2017.

Skolinspektionen bedömer att utbildningen vid Nösnergymnasiets särskola i flera delar inom de områden som bedömts uppfyller författningarnas krav. Dock visar tillsynen att det finns några brister som huvudmannen och rektor måste se till att åtgärda. Kvalitetsarbetet vid skolenheten uppfyller inte författningarnas krav eftersom det saknas beslutade och planerade utvecklingsåtgärder som utgår från en analys av resultaten. Att beslut om och planering av utvecklingsåtgärder, som grundas i en analys av resultat, dokumenteras är viktigt för att utvecklingsarbetet ska kunna bli systematiskt och för att åtgärder ska kunna vidtas utifrån konstaterade utvecklingsbehov.

Skolinspektionen bedömer vidare att elevhälsan inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande så som föreskrivs i författningarna. Tillsynen visar även att rektorn inte fattar beslut om vilka kurser eller delar av kurser som ska förläggas till arbetsplatser.

Föreläggande

Arbetsplatsförlagt lärande

Skolinspektionen bedömer att det arbetsplatsförlagda lärandet inte fullt ut uppfyller författningarnas krav. Rektorn har inte fattat beslut om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och när det arbetsplatsförlagda lärandet ska förläggas över läsåren. Eftersom arbetsplatsförlagt lärande är en central del i de nationella programmen i gymnasiesärskolan är det av vikt att beslut om vad som förläggs till arbetsplatsförlagt lärande fattas för att säkerställa att även detta lärande är inriktat mot programmets mål.

Av skollagen framgår att ett nationellt program inom gymnasiesärskolan ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande. Av gymnasieförordningen framgår att rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.

I intervju uppger rektorn att denne inte fattar beslut om vad som förläggs till arbetsplatser inom ramen för arbetsplatsförlagt lärande. Rektorn beskriver att det är läraren i gymnasiesärskolan som tillsammans med studie- och yrkesvägledaren har ansvar för hur arbetet med det arbetsplatsförlagda lärandet går till och vilka kurser eller delar av kurser som förläggs till arbetsplatser. Rektorn uppger också i intervju att beslut om vilka kurser eller delar av kurser som ska förläggas till arbetsplatser inte är formellt delegerat till lärare.

Även av lärarintervjun framgår att det är lärarna på gymnasiesärskolan och på motsvarande program i gymnasieskolan där eleven är integrerad som avgör vilka

kurser eller delar av kurser som förläggs till arbetsplatser och att rektorn inte är delaktig i detta. Lärarna beskriver att det arbetsplatsförlagda lärandet, under elevens tre första år då eleven läser integrerat med en klass på motsvarande program i gymnasieskolan, fördelas under läsåren enligt samma planering som för det gymnasieprogram där eleven är integrerad.

Motivering till föreläggande som ingripande

Stenungsunds kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Stenungsunds kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan inte i tillräcklig grad används främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Visserligen arbetar elevhälsan som en samlad resurs nära gymnasiesärskolans personal och elever, men arbetet som bedrivs är främst av åtgärdande karaktär på individnivå och insatser sker först efter att specifika situationer och behov har uppstått. Mot bakgrund av detta bedöms elevhälsan inte arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande så som författningarna kräver.

Enligt skollagen ska det för eleverna i gymnasiesärskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Därutöver ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. I förarbetena anges att elevhälsans fokus inte ska vara hälso- eller sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse utan förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv (prop. 2009/10:165 s. 277).

Av utredningen framgår att elevhälsan i första hand arbetar med enskilda elevärenden och inte främst förebyggande och hälsofrämjande i ett bredare perspektiv. Elevhälsan uppger att de träffas tillsammans med rektor, studie- och yrkesvägledare samt lärare och annan personal på skolenheten cirka fyra gånger per termin och att de då "går igenom" samtliga elever i gymnasiesärskolan. De insatser som av elevhälsan beskrivs vara förebyggande och hälsofrämjande är till exempel hälsosamtal hos skolsköterska, kontinuerliga samtal hos kurator, utredningar av psykolog. Utöver beskrivningar av arbetet som sker runt enskilda elever, och som enligt de intervjuade också kan vara av förebyggande karaktär, ges något enstaka exempel på insats/åtgärd på grupp- eller organisationsnivå, nämligen den lokalmässiga placeringen av gymnasiesärskolan mitt i skolans huvudbyggnad. I övrigt uppger representanter i elevhälsan att det är svårt att hitta behov av förebyggande åtgärder på gruppnivå eftersom det rör sig om så få elever som sinsemellan är väldigt olika.

Vidare beskriver elevhälsan att de efterfrågar hur eleverna upplever sin skolgång genom enkäter. Därigenom menar elevhälsan, tar de reda på hur arbetet med integreringen av gymnasiesärskolan och gymnasieskolan fungerar. Elevhälsan uppger att specialpedagogen i början av terminen träffar lärare på gymnasieskolan som ska undervisa gymnasiesärskoleelev och därefter kan handleda lärare vid behov. Även psykologen beskriver att hen är tillgänglig för lärare och tidigare har gett handledning. I intervju med elevhälsan framkommer inga ytterligare insatser kopplade till arbetet med integreringen, trots att det i skolenhetens elevhälsoplan beskrivs att ett mål och fokusområde för elevhälsan under läsåret 2017/18 är att "Arbeta med inkludering och samsyn tillsammans med gymnasieskolan Nösås". På fråga om elevhälsan på något sätt är delaktig i värdegrundsarbetet svarar elevhälsan att det sker i elevgruppen och att representanter ur elevhälsan kommer in i vissa delar. De säger också att det utifrån elevernas enkät inte har framkommit något behov av något sådant arbete. Rektor beskriver i intervju att hen inte uppfattar att elevhälsan arbetar tydligt förebyggande för att motverka kränkande behandling, och tillägger att hen inte har sett behov av sådana insatser för gymnasiesärskolan. Läraren för gymnasiesärskolan beskriver att elevhälsan kommer till elevgruppen och berättar om sig själva, att skolsköterskan har hälsosamtal och att de har elevhälsomöten. Vidare beskriver läraren att specialpedagogen och rektorn är med på arbetslagsmötena varje vecka.

Motivering till föreläggande som ingripande

Stenungsunds kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Stenungsunds kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att kvalitetsarbetet vid Nösåsgymnasiets särskola inte uppfyller författningarnas krav. De resultatuppföljningar som finns analyseras inte närmare och i det dokumenterade kvalitetsarbetet saknas beslut om och planering av utvecklingsåtgärder. De allmänna beskrivningar av utvecklingsområden som beskrivs i skolenhetens dokument för uppföljning kan enligt Skolinspektionen inte anses vara beslut om och planering av utvecklingsåtgärder. Skolinspektionen kan konstatera att det ändå sker ett arbete för att utveckla verksamheten, i synnerhet avseende struktur och processer för integreringen mellan gymnasiesärskolan och gymnasieskolan. Utöver dokumentet som beskriver rutiner och processer för integreringen finns dock inget dokumenterat av själva utvecklingsarbetet rörande denna fråga. Att beslut om och planering av utvecklingsåtgärder, som grundas i en analys av resultat, dokumenteras är viktigt för att utvecklingsarbetet ska kunna bli systematiskt och för att åtgärder vidtas utifrån konstaterade utvecklingsbehov.

Av skollagen framgår att rektor på skolenhetsnivå ska ansvara för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska

dokumenteras. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten ska nödvändiga åtgärder vidtas.

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens senaste dokumenterade kvalitetsarbete; "Terminsuppföljning Gymnasiesärskola" som avser perioden 2017-01-09 – 2017-06-13. I terminsuppföljningen redovisas bland annat vissa kunskapsresultat och elevernas upplevda trivsel och huruvida eleverna känner sig oroliga i klassen och i skolan. I dokumentet anges några allmänna beskrivningar av hur verksamheten fungerar och vissa utvecklingsbehov som finns på skolenheten. Det finns dock inga dokumenterade beslut om och planering av utvecklingsåtgärder. Enligt rektorn är integreringen mellan gymnasiesärskola och gymnasieskola något som de arbetar med att utveckla och att ett dokument som beskriver rutiner och processer för integreringen är en del av utvecklingsarbetet. Skolinspektionen har tagit del av dokumentet som beskriver arbetet runt integreringen av gymnasiesärskolan och gymnasieskolan. Enligt samordnaren tillika läraren arbetar gymnasiesärskolan nu efter denna beskrivning och det görs revideringar i beskrivningen allt eftersom.

Utöver ovanstående utvecklingsarbete nämner rektorn på fråga om vilka utvecklingsåtgärder som är aktuella på enheten att man arbetar kring betyg och bedömning på pedagogiska eftermiddagar på grundsärskolan där gymnasiesärskoleläraren samt assistenter ibland är med.

Motivering till föreläggande som ingripande

Stenungsunds kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Stenungsunds kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stenungsunds kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stenungsunds kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

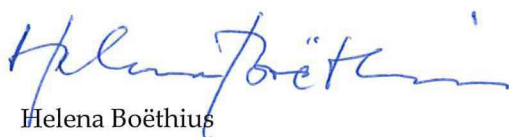
Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stenungsunds kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stenungsunds kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

På Skolinspektionens vägnar

Helena Boëthius
Enhetschef

Linda Svensson
Föredragande/utredare

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Nösnergymnasiet särskola

Fakta om Nösnäsgymnasiet särskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Stenungsunds kommun under hösten 2017. Nösnäsgymnasiet särskola besöktes av Skolinspektionen den 13 december 2017.

Nösnäsgymnasiets särskola är en gymnasiesärskoleenhet vid Nösnäsgymnasiet i Stenungsunds kommun. Vid tiden för tillsynen finns fem elever i Nösnäsgymnasiets särskola. Vid skolenheten erbjuds utbildning vid följande nationella program:

Programmet för administration, handel och varuhantering (AHADM)

Programmet för estetiska verksamheter (EVEST)

Programmet för fastighet, anläggning och byggnation (FAFAS)

Programmet för fordonsvård och godshantering (FGFOR)

Programmet för hälsa, vård och omsorg, lärling (HOHAL0L)

Vid tiden för tillsynen bedrivs ingen utbildning vid programmen för estetisk verksamhet och fordonsvård och godshantering. Däremot bedrivs utbildning även vid programmet för hantverk och produktion (HPHAN) och i programmet för hälsa, vård och omsorg (HOHAL).

Bland eleverna vid gymnasiesärskolan finns de som får all sin undervisning integrerat med motsvarande program i gymnasieskolan och de elever som får all sin undervisning i gymnasiesärskolan av gymnasiesärskolans lärare. Det finns också elever som får delar av undervisningen integrerat med undervisningen vid motsvarande program på gymnasieskolan och delar av undervisningen av gymnasiesärskolans lärare. I gymnasiesärskolan finns en lärare och skolenheten leds av en rektor som tillika är rektor för grundsärskolan i Stenungsunds kommun.

Måluppfyllelse

Det finns ingen nationellt sammanställd statistik över kunskapsresultaten inom gymnasiesärskolan. Vid skolenheten görs vissa uppföljningar av kunskapsresultat. Av denna uppföljning av kunskapsresultat år 2017 framgår att alla elever som avslutade sina studier år 2017 nådde lägst betyget E i samtliga kurser. Vidare anges att samtliga elever slutförde påbörjad gymnasiesärskoleutbildning inom fyra år.